به نام خدا

جایگاه بیمه در صنعت ساختمان

با مطالعه آماری وضعیت **بیمه** در کشورهای پیشرفته و بدون در نظر گرفتن مبالغه گویی هایی که بعضاً در مورد مقایسه خدمات شهروندی بین خود و آنها به عمل می آوریم به این نتیجه می رسیم که **بیمه** از نقش و جایگاه ارزشمند حفاظت از ثروتهای انسانی و مادی در آن کشورها برخوردار است در حالیکه طبق نظر کارشناسان **صنعت بیمه** تقریباً عموم شهروندان ایرانی متاسفانه فاقد اطلاعات اولیه درباره **بیمه** و در نتیجه کم رونقی آن هستند و در این امر می تواند عامل اصلی کم توجهی به **بیمه** و در نتیجه کم حجمی **بیمه** در کشور باشد.
برآنیم تا با طرح سلسله مقالاتی تحت عنوان آشنایی با **صنعت بیمه**با هدف ارتقاء بخشیدن به سطح آگاهی های عمومی نسبت به جایگاه **بیمه** در میان مخاطبان به ویژه جامعه مهندسان بپردازیم.
در این مقاله سعی بر آن است که ابتدا دلایل ضرورت **بیمه** شرح داده شود و سپس حوزه وظایف و ارکان اصلی و فرعی **بیمه** و در نهایت تشریح شاخه های مختلف **بیمه** ای همچون **بیمه** مسئولیت "کار ساختمان" حوادث کارگران و کارفرمایان و.....

بسیاری از شهروندان ایرانی **بیمه** را نمی شناسند و یا تصور درستی درباره آن ندارند برای مثال بسیاری از اصناف با وجود داشتن توانایی در خرید **بیمه** عمر و حادثه از وجود چنین **بیمه** ای بی اطلاع اند و بسیاری گمان می کنند در صورت وقوع حادثه ای نظیر **زلزله** شرکتهای **بیمه** قادر به جبران خسارت آنها نیستند که تصور نادرست و غیر منطقی می باشد.
در گذشته اگر فردی از **زلزله** جان سالم بدر می برد به دلیل نابودی اموال و از دست دادن سرپناه از ادامه زندگی مایوس می شد و شاید نیستی را بهتر از تحمل این وضع پر مشقت می یافت اما امروزه افراد با توسل به ابزارهایی چون **بیمه** می توانند پس از وقوع حادثه امیدوار به ادامه جریان زندگی باشند. با توجه به اینکه یکی از عوامل بنیادی در رشد و توسعه (امنیت سرمایه) می باشد و این امر نیز بدون وجود **بیمه** تحقق نخواهد یافت ، شرکتهای **بیمه** با توانایی پذیرش انواع پوششهای **بیمه** ای و با هر سرمایه تلاش نموده است تا ضمن ایجاد امنیت در سرمایه گذاری گامی موثر در ایجاد خدمت بهتر به **بیمه** گذاران بردارند. **بیمه** های **مهندسی** از جمله رشته های **بیمه** ای است که تضمین کننده سرمایه در بخش خصوصی و عمومی بوده و رونق چرخه اقتصادی می باشد.
مهمترین بیمه های مهندسی عبارتند از :

بیمه تمام خطر **پیمانکاران (Contractor plant & Machinery)**
این **بیمه** ها خسارتهای فیزیکی – غیرقابل پیش بینی و ناشی از حادثه را در حین اجرای پروژه های عمرانی و زیربنایی و عملیات ساختمانی انواع سازه از قبیل ساختمانهای مسکونی ، اداری، برجها، کارخانجات، سیلوها، راهها، راه آهن، فرودگاه و یا سدها، پروژه های آبیاری و زهکشی، تونلها، پلها، لوله کشی فاضلاب،مخازن آب، موج شکنها و مانند آن را تحت پوشش قرار می دهد. عوامل زیادی از جمله آتش سوزی، صاعقه، انفجار، سیل، طغیان آب، انواع طوفان، **زلزله**، نشست، لغزش و رانش زمین، دزدی، طراحی

غلط، اجرا با کیفیت نازل، فقدان مهارت، غفلت، اعمال ناشی از سوء نیت یا خطای اشخاص باعث بروز خسارات در انواع سازه ها می شوند که در ضمن به هدر رفتن سرمایه، سلامت جامعه را نیز به مخاطره خواهد انداخت. در **بیمه** یاد شده علاوه بر پوششهای فوق خسارتهای جانی و مالی در برابر اشخاص ثالث و برداشت ضایعات نیز قابل **بیمه** شدن است و پس از تحویل موقت دوره نگهداری (دوره تضمین) نیز به منظور ایفای تعهدات قراردادی تحت پوشش قرار می گیرد.

بیمه تمام خطر نصب Erection All Risks

این **بیمه** نامه فیزیکی غیرقابل پیش بینی ناشی از حادثه که در حین اجرای عملیات نصب، مونتاژ یا دمونتاژ انواع ماشین آلات و تجهیزات و نیز نصب هرگونه سازه با اسکلت فلزی در کارگاههای کوچک و بزرگ صنعتی، کارخانجات، صنایع خودروسازی، شیمیایی، فولاد، غذایی، چوب و کاغذ، چرم، کاشی سازی، صنایع وابسته به کشاورزی همچنین سیستمهای مخابراتی، ابزارهای دقیق آزمایشگاهی، نیروگاهها، پتروشیمی، پالایشگاهها، پروژه‌های انتقال گاز یا نفت و نیز خطوط انتقال نیرو روی می دهد را تحت پوشش قرار میدهد. پوشش این **بیمه** از زمان شروع عملیات نصب آغاز شده و شامل دوره آزمایش و درصورت تمایل **بیمه**گزار دوره تحویل موقت (دوره نگهداری یا تضمین) نیز خواهد شد .**بیمه** نامه **تمام خطر نصب** خسارتهای ناشی از آتش سوزی، صاعقه و انفجار، **زلزله**، سیل، طوفان، طغیان آب، لغزش و رانش زمین، دزدی با شکست مرز تحت پوشش می باشد. مواردی نظیر طراحی غلط مصالح معیوب، اجرای غلط و خطرات به وجود آمده در کارخانه سازنده ماشین آلات و تجهیزات به کار گرفته‌شده برای نصب نیز قابل **بیمه** شدن می باشد.

پوشش **بیمه** تمام خطر از زمان شروع عملیات نصب و ساختمانی آغاز و شامل دوره آزمایش و نگهداری نیز خواهد شد و نیز مسئولیت در برابر اشخاص ثالث در بخش **بیمه** در تمام خطر تحت پوشش قرار می گیرد

مدت بیمه: مطابق مدت قرارداد بوده و **بیمه** گزار میتواند دوره آزمایش (راه اندازی) و دوره نگهداری (تحویل موقت) را نیز تحت پوشش قرار دهد .

بیمه سازه های تکمیل شده(Civil Engineering Completed Risks)

این **بیمه** نامه خسارتهای وارد به انواع سازه های احداث شده را در زمان بهره برداری از قبیل ساختمانها، برجها، جاده ها، راه آهن، فرودگاه، کانالهای آبیاری، پلها، تونلها، سدها، موج شکن و اسکله، خطوط لوله آب، نفت، گاز، فاضلاب و نیز انبارها و معادن را تحت پوشش قرار می دهد .**بیمه** سازه تکمیل شده از نوع خطرات معین بوده و خسارتهای ناشی از سیل، طغیان آب، طوفان، **زلزله**، آتش سوزی و انفجار، خرابکاری، برخورد وسائط نقلیه زمینی، دریایی و هوایی، نشست، حرکت زمین و صاعقه را تحت پوشش قرار می دهد .

بیمه ماشین آلات و تجهیزات پیمانکاران (Contractors' Plant & Machinery)

کلیه خسارتهای با منشأ بیرونی وارد بر ماشین آلات و تجهیزات پیمانکاران مانند: لودر، گریدر، بولدوزر، سایدبوم، جرثقیل و ... را که به عنوان ابزار کار پیمانکاران می باشد، جبران می نماید.

مدت **بیمه**:حداکثر یکسال میباشد که میتواند بنا به درخواست **بیمه**گذار تمدید گردد .

سرمایه مورد **بیمه** :ارزش ماشینآلات (شامل ارزش جایگزینی نوی مورد **بیمه** مشابه با احتساب حقوق و عوارض گمرکی، هزینه حمل و هزینه نصب درصورت وجود)

شرایط عمومی یا متن بیمه نامه در واقع مفاد قرارداد فیمابین بیمه گر و بیمه گزار بوده که به امضای بیمه گر رسیده و تحویل بیمه گزار می گردد.کلیه جزئیات بیمه نامه به مانند پوششها،استثنائات،وظایف و تعهدات بیمه گر و بیمه گزار،مهلت اعلام خسارت،مرجع

حل اختلاف و سایر موارد در آن درج گردیده است.شرایط عمومی بسته به نوع بیمه نامه صادره می تواند یک یا چندین صفحه باشد و همچنین شرایط عمومی در هرنوع بیمه نامه ثابت می باشد.

شرایط خصوصی بیمه نامه شامل نام و نشانی بیمه گزار،موضوع مورد بیمه،محل مورد بیمه،سرمایه مورد بیمه،فرانشیز، کلوزها(شروط)،حدود غرامت،حق بیمه،نحوه پرداخت حق بیمه و تمام اطلاعاتی است که جهت صدور یک بیمه نامه ضروری بوده و از فرم پرسشنامه تکمیل شده توسط بیمه گزار اخذ گردیده است.

این **بیمه** نامه ممکن است قبل از انقضای مدت با اخطار قبلی و کتبی ۲۰ روزه از طرف بیمه گر یا **بیمه** گذار در موارد زیر فسخ گردد:

- در صورت عدم پرداخت حق **بیمه** و حق **بیمه** اضافی در سر رسیدهای معین .
- در صورت تشدید خطر و عدم موافقت **بیمه** گذار به پرداخت حق **بیمه** اضافی مربوطه
- در صورت کتمان یا اظهار خلاف واقع در **بیمه** گزار به طور غیر عمد درباره وضعیت خطر و احراز این امر قبل از وقوع حادثه
- بعد از هر خسارت که **بیمه** گر ملزم به جبران آن باشد

کلیه پیمانکارانی که در رشته های ساختمان .آب .حمل ونقل. کاوشهای زمینی. کشاورزی ومرمت آثار باستانی فعالیت می کنند به بیمه نامه مهندسی نیاز دارند.

مدارک لازم برای صدور بیمه نامه در بیمه های مهندسی تمام خطر نصب پیمانکاران شامل موارد زیر می باشد:

فتوکپی پیمان
ریز اقلام مورد **بیمه** یا فهرست بها
نقشه کشی کار یا سایت پلان
برنامه زمانبندی اجرای کار
تکمیل پرسشنامه مربوطه
درخواست کتبی **بیمه** گذار

مدارک لازم برای صدور **بیمه** نامه دوره بهره برداری :

تکمیل پرسشنامه مربوطه
ارائه ریز اقلام مورد **بیمه**

برای دریافت خسارت **بیمه** گذار باید مدارک زیر را ارائه نماید :

اعلام خسارت ظرف مدت مقرر در **بیمه** نامه
هماهنگی لازم جهت بازدید کارشناس
تنظیم صورتحساب در محل و تعیین میزان خسارت
ارائه مدارک درخواست شده در صورتجلسه تنظیمی